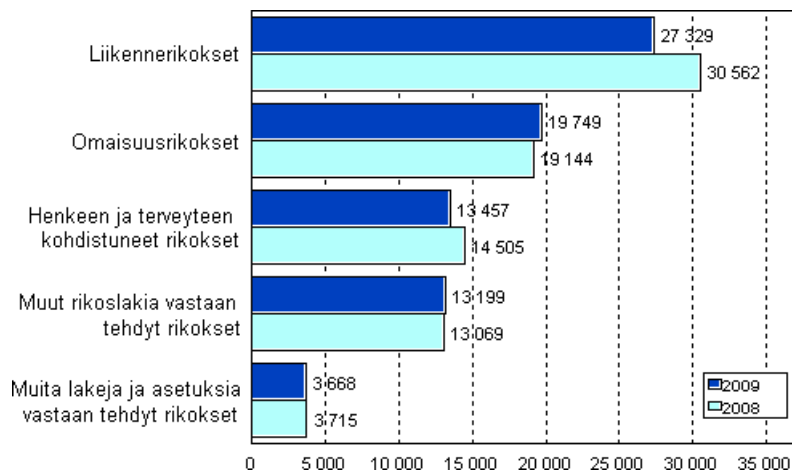

Syyttäjän ratkaisut 2009

Syyttäjä ratkaisi 77 400 asiaa vuonna 2009

Vuonna 2009 syyttäjä ratkaisi Tilastokeskuksen mukaan 77 402 rikosoikeudellista asiaa, mikä on 3 593 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Syyttäjällä päätyneitä juttuja oli 17 081. Syyteratkaisun syyttäjä teki 60 321 asiassa, mikä on 2 499 asiaa vähemmän kuin vuonna 2008. Kaikista syyttäjän ratkaisemista asioista oli liikenne rikoksia yli 35 prosenttia, omaisuusrikoksia vajaat 26 prosenttia ja henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia 17 prosenttia.

Syyttäjän ratkaisemat asiat rikoksittain 2008–2009

Syyttämättäjättämispäätöksiä tehtiin henkilötasolla 22 326, yli viisi prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Näytön riittämättömyys oli syynä syyttämättä jättämiseen 63 prosentissa kaikista tapauksista. Syyttäjä voi lakiin perustuvan harkintavaltansa nojalla tehdä seuraamusluontoisen syyttämättäjättämispäätöksen, vaikka olisi riittävä näyttö syytteen ajamiseksi. Vuonna 2009 tehtiin seuraamusluontoisia syyttämättäjättämispäätöksiä 5 682, mikä on 356 vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Syyttäjän käsittelemistä asioista yli 70 prosenttia ratkaistiin alle kahdessa kuukaudessa. Yli puoli vuotta käsittely kesti 10 prosentissa kaikista asioista. Keskimääräinen käsittelyaika syyttäjän ratkaisemissa asioissa oli 2,1 kuukautta. Rikoksen tekoajasta syyttäjän ratkaisuun kului keskimäärin 7,4 kuukautta.

Sisällys

Liitetaulukot

Syyttäjän ratkaisemat asiat 2001–2009.....	3
Laatuseloste: Syyttäjän ratkaisut.....	4

Liitetaulukot

Syyttäjän ratkaisemat asiat 2001–2009

Vuosi	Yhteensä	Syyttäjällä päättyneet jutut		Syyte	
		lkm	%	lkm	%
2001	71 956	22 687	32	49 269	68
2002	80 374	21 418	27	58 956	73
2003	81 036	19 256	24	61 780	76
2004	87 239	20 169	23	67 070	77
2005	85 052	20 444	24	64 608	76
2006	83 046	20 733	25	62 313	75
2007	78 443	18 562	24	59 881	76
2008	80 995	18 175	22	62 820	78
2009	77 402	17 081	22	60 321	78

Laatuseloste: Syyttäjän ratkaisut

1. Tilastotietojen relevanssi

Syyttäjän ratkaisut -tilasto keskittyy kuvaamaan syyttäjän toimintaa alueellisesti ja rikoksittain. Tilasto sisältää tietoja syyttäjällä päätyneitten juttujen ja syyttämättä jätettyjen määrästä sekä ratkaisuun kuluneesta ajasta.

Rikosprosessi voidaan jakaa esitutkintaan, syyteharkintaan, oikeudenkäyntiin ja täytäntöönpanoon. Syyteharkinnassa ratkaistaan poliisin suorittaman esitutkinnan perusteella, onko aihetta nostaa epäiltynä olevaa henkilöä vastaan syyte. Syyttäjän on arvioitava täyttääkö tutkittava teko jonkin rikoksen tunnusmerkistön, onko näyttö riittävä syytteen nostamiseksi sekä lopuksi, soveltuuko tapaukseen jokin toimenpiteestä luopumisen mahdollistava säännös. Syyttäjän on nostettava syyte, jos on olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäillyn syyllisyyden tueksi. Syytteen nostamisen vaihtoehtoja ovat tietyin laissa säädettyin edellytyksin rangaistusmääräyksen antaminen tai syyttämättä jättäminen.

Syyttäjätilastot sisältävät kaksi osaa, tilaston syyttäjän käsittelemistä jutuista ja tilaston syyttämättä jätetyistä. Edellisessä tilastossa on syyttäjällä päätyneet jutut sekä syyttäjävirstoitain että rikoksittain. Jälkimmäisessä tilastossa on esitetty seuraamusluontoisesti syyttämättä jätetyt ja muun syyn takia syyttämättä jätetyt.

Seuraamusluontoinen syyttämättä jättäminen tarkoittaa syyttäjän jossakin tapauksessa sen erityispiirteiden vuoksi jonkin lainsäännöksen nojalla tekemää päätöstä jättää syyte ajamatta, vaikka on riittävä näyttö syytteen ajamiseksi. Päätös jättää syyte seuraamusluontoisesti ajamatta sisältää samalla toteamuksen henkilön syyllistymisestä rikolliseen tekoon.

Syyttäjällä päätyneissä jutuissa on tilastoyksikkönä juttu. Koko juttu katsotaan päätyneen syytteeseen, jos siinä yksikin rikos on päättynyt syytteeseen. Jos yhtään rikosta ei ole johtanut syytteeseen, ratkaisukoodiksi valitaan ensisijaisesti rangaistusmääräys (koodiarvo 05) ja sen jälkeen koodiarvot pienemmästä suurempaan.

Syyttämättä jätettyjen tilastossa tilastoyksikkönä on vuodesta 2001 lähtien syyttämättä jätetty henkilö, kun se aikaisempina vuosina on ollut syyttämättäjättämispäätös. Tilastossa ovat henkilöt, joilla on jutussa pelkästään rikoksia, joista on tehty syyttämättäjättämispäätös. Rikokseksi otetaan syyttämättä jätetyn päärikos.

Asialuokitukseksi syyttäjän toimintaa kuvaavissa tilastoissa käytetään kolminumeroista rikosnimikkeistöä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta oikeushallinnon ylläpitämästä syyttäjien ja alioikeuksien rikosasioiden asianhallintajärjestelmästä, josta käytetään lyhennettä Sakari.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa ovat kaikki vuoden aikana syyttäjillä vireillä olleet rikosasiat, jotka on kirjattu Sakariin. Tilastojen perusaineistona Sakaria voidaan pitää hyvänä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston perusaineisto poimitaan tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja syyttäjän ratkaisemista rikosasioista julkaistaan internetissä Tilastokeskuksen PX-Web StatFin-tietokantapalvelussa osoitteessa <http://pxweb2.stat.fi>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastojen vertailtavuuteen vaikuttavat lainmuutokset sekä Sakarin käyttöönotto vaiheittain. Vuoteen 1999 asti tiedot syyttäjän toiminnasta saatiin rikosdiarista ja vuosina 2000 - 2003 Sakarista sekä RD2000 diarista. RD2000 diarista ei saatu kaikkia samoja tietoja kuin Sakarista, joten tiedot ovat osittain puutteellisia niiden juttujen osalta, jotka olivat vanhassa rikosdiarissa. Vuodesta 2004 lähtien tilastot on tehty vain Sakariin kirjatuista jutuista.

Yleiset rikosoikeudelliset toimenpiteistä luopumista koskevat säännökset uudistuivat 1.1.1991 voimaan tulleella rikoslain voimaannapamisesta annetun asetuksen (RVA) muuttamisella. Rikosprosessiuudistuksen yhteydessä syytteestä luopumista koskevat säännökset siirrettiin rikoslain voimaannapamasetuksesta uuteen lakiin rikosasioiden oikeudenkäynnistä (ROL), joka tuli voimaan 1.10.1997. Vuonna 1991 voimaan tulleen lain säännöksiä sovelletaan kuitenkin lähes samanlaisena rikosprosessiuudistuksen jälkeenkkin.

Ylempien syyttäjien organisaatiota muutettiin 1.12.1997 voimaan tulleilla laeilla. Ylimmän syyttäjän tehtävät siirrettiin oikeuskanslerilta valtakunnansyyttäjälle, joka johtaa valtakunnansyyttäjänvirastoa. Valtakunnansyyttäjä on kaikkien yleisten syyttäjien esimies sekä johtaa ja kehittää syyttäjäntoimintaa.

Aikaisemmin väliportaana syyttäjänä toimineiden lääninsyyttäjien tehtävät siirrettiin valtakunnansyyttäjänvirastossa työskenteleville valtiosyyttäjille, joilla on toimivalta syyttäjäntehtävissä koko maassa. Valtiosyyttäjien ensisijaisena tehtävänä on huolehtia syyttäjäntehtävistä yhteiskunnan kannalta merkittävimmissä rikosasioissa.

Paikallissyyttäjien organisaatio uudistettiin 1.12.1996 lukien. Kaupunginviskaalinvirastojen ja nimismiespiirien tilalle muodostettiin 90 kihlakuntaa. Samasta ajankohdasta lähtien syyttäjäntoimi siirrettiin oikeusministeriön hallinnonalalle.

Paikallisena syyttäjäviranomaisena oli kihlakunnansyyttäjä. Kihlakunnansyyttäjä toimi syyttäjänvirastossa tai kihlakunnanviraston syyttäjäosastossa. Kihlakunnansyyttäjän toimialueena oli yleensä yksi kihlakunta, mutta tehtäviä voitiin hoitaa myös eri kihlakuntien yhteistoiminnassa sekä toisen kihlakunnan alueella. Organisaatiomuutos ei koskenut Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänvirastoa.

Syyttäjäorganisaatio uudistui huhtikuun alussa 2007. (Valtioneuvoston asetus syyttäjänvirastojen toimialueista ja päätoimipaikoista 1.2.2007/89). Syyttäjänvirastojen määrä väheni 15:een ja ne muodostettiin aikaisempien yhteistoiminta-alueiden pohjalta. Päätoimipaikan lisäksi syyttäjänvirastoilla voi olla paikallisia palveluomistoja. Paikallinen syyttäjäntoimi on järjestetty edelleen kihlakunnittain, mutta nyt syyttäjänvirasto koostuu yhdestä tai useammasta kihlakunnasta. Helsingin kihlakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan syyttäjänvirastot jatkavat omina yksiköinä.

Tilastossa vuodet 2006 - 2008 esitetään uuden syyttäjäpiiriin mukaisesti. PX-Web StatFin -palveluun jäävät lisäksi vuodet 2002 - 2006 aikaisempien syyttäjänvirastojen mukaisesti tehtyinä.

Syyttämättä jätettyjen osalta tilastointi on muuttunut vuonna 2008 siten, että tilastoon otetaan kokonaan syyttämättä jätetyn henkilön päärikos, kun se aikaisemmin oli jutun päärikos. Rikoksittain tilasto eroaa jonkun verran aikaisempien vuosien tilastoista ja sen vuoksi vuodesta 2008 on aloitettu uusi aikasarja. Syyttämättä jätettyjen lukumääriin ja syyttämättä jättämisperusteiden määriin muutos ei vaikuta.

Valtakunnansyyttäjänvirasto tuottaa vuosikertomuksissaan tilastoja syyttäjälaitoksen toiminnasta. Näiden julkaisujen tilastot eivät ole täysin yhtenäisiä Tilastokeskuksen Syyttäjän ratkaisut -tilaston kanssa. Erot tilastojen välillä johtuvat lähinnä siitä, että vuosikertomusten luvut sisältävät esitutkintalain rajoittamisasioita (ETL), jotka puolestaan eivät sisälly Tilastokeskuksen tilastoon.

7. Yhtenäisyys

Oikeustilastollisen vuosikirjan syyttäjän ratkaisuja kuvaavaan tauluun on lisätty tiedot syyttäjän antamista rangaistusmääräyksistä, jotka puuttuvat PX-Web StatFin-tietokantapalvelussa olevasta taulukosta.

Tilastossa käytetyt asia- ja alueluokitukset löytyvät Tilastokeskuksen PX-Web StatFin-tietokannasta. Kolminumeroinen rikosnimikkeistö on myös Tilastokeskuksen luokitus-palvelussa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/tk/tt/luokitukset/index_muut.html.

Lisätietoja

Heli Hiltunen (09) 1734 3314
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma
oikeus@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute